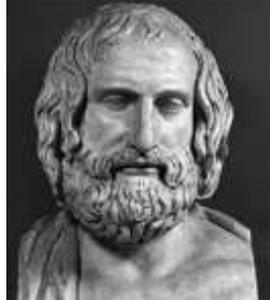

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΦΙΛΟΛΟΓΩΝ
40ό ΕΤΗΣΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

Ο «τραγικώτατος τῶν ποιητῶν» και
ο «ἀπὸ σκηνῆς φιλόσοφος».
Παράδοση και νεωτερικότητα

31 Οκτωβρίου - 2 Νοεμβρίου 2013
Αίθουσα Λακώνων ποιητῶν Νικηφόρου Βρεττάκου και
Γιάννη Ρίτσου

Διοικητήριο Σπάρτης
2ο χλμ. Ε.Ο. Σπάρτης-Γυθείου
231 00 Σπάρτη

Συνεργασία: Περιφερειακή Ενότητα Λακωνίας
Δήμος Σπάρτης
Σύνδεσμος Φιλολόγων Λακωνίας

Χορηγός: Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Λακωνίας

Π Ρ Ο Γ Ρ Α Μ Μ Α

Πέμπτη, 31 Οκτωβρίου 2013

16.00-17.00: Προσέλευση συνέδρων-εγγραφές.

17.00-18.00: Έναρξη εργασιών του Συνεδρίου από τον Πρόεδρο της Πανελληνίας Ένωσης Φιλολόγων κ. Αναστάσιο Στέφο.

Χαιρετισμοί:

- από τον Παναγιώτατο Μητροπολίτη Μονεμβασίας και Σπάρτης κ.κ. Ευστάθιο.
- από τον Περιφερειακό Διευθυντή Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης Πελοποννήσου κ. Πέτρο Μισθό.
- από την Αντιπεριφερειάρχη Περιφερειακής Ενότητας Λακωνίας κυρία Αδαμαντία Τζανετέα.
- από τον Δήμαρχο Σπάρτης κ. Σταύρο Αργειτάκο.
- από την Διευθύντρια Β/θμιας Εκπαίδευσης Νομού Λακωνίας κυρία Αικατερίνη Χριστοπούλου.
- από τον Πρόεδρο του Συνδέσμου Ελλήνων Κυπρίων Φιλολόγων κ. Δημήτριο Ταλιαδώρο.
- από τον Πρόεδρο του Συνδέσμου Φιλολόγων Λακωνίας κ. Ανδρέα Μοράτο.

Μουσικό Σχολείο Σπάρτης (Ευριπίδη, Άλκηστις, στίχ. 568-577).

Πρώτη συνεδρία

Πρόεδρος: Χριστίνα Βέικου, δ.φ.

Λέκτωρ Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης,
Επίτιμη Σύμβουλος Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.

18.00- 18.15: «**Η επίδραση της περικλεϊκής ιδεολογίας στον Ευριπίδη**».

Βασίλειος Κωνσταντινόπουλος
Καθηγητής Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

18.15-18.30: «**Οι δύο Ιφιγένειες του Ευριπίδη και το θέμα της θυσίας**».

Μιχάλης Μερακλής
Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

18.30-18.45: **«Η αθεΐα (ή η «αθεΐα») του Ευριπίδη».**

Ανδρέας Μοράτος
Καθηγητής Β/θμιας Εκπαίδευσης

18.45-19.00: **«Δακρυόεσσα πεύκη: ένα ποιητικό μοτίβο με επικές καταβολές στο έργο του Ευριπίδη».**

Ιωάννης Σταμουλάκης, δ.φ.
Σύμβουλος Β' Υ.ΠΑΙ.Θ.

19.00-19.20: Συζήτηση.

19.20-19.45: Διάλειμμα.

Δεύτερη συνεδρία

Πρόεδρος: Βασίλειος Κωνσταντινόπουλος
Καθηγητής Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

19.45-20.00: **«Πόλεμος και ελευθερία στον Ευριπίδη».**

(Ομάδα Φιλοσοφίας Π.Ε.Φ.)
Σπύρος Τουλιάτος, φιλόλογος

20.00-20.15: **«Το αντιπολεμικό μήνυμα του Ευριπίδη».**

Μαρία Κουντούρη
Διευθύντρια Γενικού Λυκείου

20.15-20.30: **«Ο απόηχος της ιστορικής μνήμης μέσα από το έργο του Ευριπίδη».**

Αντώνης Μαστραπάς, δ.φ.
Σχολικός Σύμβουλος Β/θμιας Εκπαίδευσης

20.30-20.50: Συζήτηση.

20.55-21.20: Αριστοφάνους *Βάτραχοι*: «Αγώνας» Αισχύλου-Ευριπίδη», στίχ. 814-1533.

Παρουσίαση: Γενικό Λύκειο Μολάων.

Παρασκευή, 1 Νοεμβρίου 2013

Τρίτη Συνεδρία

Πρόεδρος: Τασούλα Καραγεωργίου, δ.φ.
Σχολική Σύμβουλος Β/θμιας Εκπαίδευσης.

09.00-09.15: «**Στις μυλόπετρες της Ιστορίας: μηχανισμοί εξουσίας, πολιτικές σκοπιμότητες και ανθρώπινο πάθος. Θύματα και θύτες στην Ίφιγένεια τήν εν Αύλιδι, στις Τρωάδες και στην Έκάβη του Ευριπίδη**».
Θωμάς Μπεχλιβάνης
Σχολικός Σύμβουλος Β/θμιας Εκπαίδευσης

09.15-09.30: «**Σιωπή, Λόγος και Τραγικότητα στον Ιππόλυτο**».
Χρύσα Αλεξοπούλου, δ.φ.
Σχολική Σύμβουλος Β/θμιας Εκπαίδευσης

09.30-09.45: «**Η αποκαλυπτική δύναμη της ομορφιάς στην αρχαία ελληνική γραμματεία. Η περίπτωση της Ελένης του Ευριπίδη**».
Παναγιώτα Λάσκαρη
Καθηγήτρια Β/θμιας Εκπαίδευσης

09.45-10.00: «**Το θέμα του πολέμου στον Ευριπίδη**».
Αλίκη Γαλιατσάτου
Καθηγήτρια Β/θμιας Εκπαίδευσης

10.00-10.15: Συζήτηση.

10.15-10.30: Διάλειμμα.

Τέταρτη Συνεδρία

Πρόεδρος: Αδαμαντία Τζανετέα
Φιλολόγος - Αντιπεριφερειάρχης
Περιφερειακής Ενότητας Λακωνίας.

10.30-10.45: «**Το δίπολο βάρβαρος-Έλληνας στην Ίφιγένεια τήν εν Ταύροις του Ευριπίδη**».
Μαρίνα Αθανασίου
Καθηγήτρια Β/θμιας Εκπαίδευσης

- 10.45-11.00: **«Η προδομένη Μήδεια».**
Παναγιώτης Δαμάσκος
Επίτιμος Σχολικός Σύμβουλος Β/θμιας Εκπαίδευσης
- 11.00-11.15: **«Η συνύπαρξη εναλλακτικών εκδοχών του πρωτογενούς μυθικού υλικού στο πλαίσιο ενός και του αυτού μύθου: το παράδειγμα της Ηλέκτρας του Ευριπίδη».**
Χρίστος Δάλκος, δ.φ.
- 11.15-11.30: **«Ερμηνευτικά στερεότυπα στον Ευριπίδη. Τροπές και ανατροπές στις Βάκχες».**
Ελένη Γκαστή
Επίκουρη Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
- 11.30-11.45: Συζήτηση.
- 12.15-14.00: Επίσκεψη στην καστροπολιτεία του Μυστρά.
- Πέμπτη Συνεδρία**
Πρόεδρος: Πέτρος Μισθός, φιλόλογος,
Περιφερειακός Διευθυντής Α/θμιας και Β/θμιας
Εκπαίδευσης Πελοποννήσου.
- 17.00-17.15: **«Αισχύλου Χοηφόροι-Ευριπίδη Ηλέκτρα. Συγκλίνοντα και αποκλίνοντα».**
Βασίλειος Βουβονίκος
Καθηγητής Β/θμιας Εκπαίδευσης
- 17.15-17.30: **«Ο πατριωτισμός του Ευριπίδη».**
Φάνης Κακριδής
Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
- 17.30-17.45: **«Ασυλία και ικετεία στη Μήδεια του Ευριπίδη».**
Αριάδνη Γκάρτζιου
Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
- 17.45-18.00: **«Περιήγηση στον κόσμο των γυναικών του Ευριπίδη».**
Γεωργία Χαριτίδου, δ.φ.,
Επίτιμη Διευθύντρια Β/θμιας Εκπαίδευσης

18.00-18.15: **«Αγαύη, Μήδεια, Αλθαία, Θεμιστώ: τραγικές ευριπίδειες μητέρες στις φιλολογικές πηγές και στην εικονογραφία».**
Ευαγγελία Μιμίδου, δ.φ.
Αρχαιολόγος

18.15-18.40: Συζήτηση

18.40-19.00: Διάλειμμα

Έκτη Συνεδρία

Πρόεδρος: Αριάδνη Γκάρτζιου
Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

19.00-19.15: **«Η μορφή του Θησέα στις Ικέτιδες».**
Αλεξάνδρα Δημακοπούλου, δ.φ.
Καθηγήτρια Β/θμιας Εκπαίδευσης

19.15-19.30: **«Η επίδραση των σοφιστών στις τραγωδίες του Ευριπίδη».**
Γεώργιος Αγγελόπουλος
Καθηγητής Β/θμιας Εκπαίδευσης

19.30-19.45: **«Η Ελένη στην αρχαιοελληνική ρητορική».**
Μανώλης Στεργιούλης
Σχολικός Σύμβουλος Β/θμιας Εκπαίδευσης

19.45-20.00: **«Η νεωτερική πρόσληψη της επικαιρότητας από τον Ευριπίδη».**
Ευαγγελία Μπέτα
Καθηγήτρια Β/θμιας Εκπαίδευσης

20.00-20.30: Συζήτηση.

20.30-21.00: **Απόδοση χορικών των τραγωδιών του Ευριπίδη Έλένη και Άλκηστις από το Μουσικό Σχολείο Σπάρτης.**

Σάββατο, 2 Νοεμβρίου 2013

Έβδομη Συνεδρία

Πρόεδρος: Χριστίνα Αργυροπούλου, δ.φ.

Επίτιμη Σύμβουλος Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.

09.00-09.15: **«Η νεωτερικότητα του Ευριπίδη και των σοφιστών και η μετανεωτερικότητα του Πλάτωνα».**

Γεράσιμος Ρεντίφης, δ.φ.

Ιωάννα Τριπουλά, φιλόλογος

09.15-09.30: **«Ο Ευριπίδης του αριστοφανικού έργου».**

Τασούλα Καραγεωργίου, δ.φ.

Σχολική Σύμβουλος Β/θμιας Εκπαίδευσης

09.30-09.45: **« Η πρόσληψη του Ευριπίδη στις βυζαντινές ποιητικές συνθέσεις «σε δραματική μορφή».**

Δημήτριος Βαχαβιώλος

Καθηγητής Β/θμιας Εκπαίδευσης

09.45-10.00: **«Στίχοι της Μήδειας στο βυζαντινό δράμα Χριστός Πάσχω».**

Ευγενία Δαρβίση

Καθηγήτρια Β/θμιας Εκπαίδευσης

10.00-10.15: **«Ο Ευριπίδης του Νίτσε».**

Γεώργιος Κράιας, δ.φ.

10.15-10.40: Συζήτηση.

10.40-11.00: Διάλειμμα.

Όγδοη Συνεδρία

Πρόεδρος: Γεωργία Χαριτίδου, δ.φ.

Επίτιμη Διευθύντρια Β/θμιας Εκπαίδευσης

- 11.00-11.15: **«Το πορτρέτο της Εκάβης από τον Όμηρο στον Ευριπίδη και τους Νεοέλληνες ποιητές».**
Χριστίνα Αργυροπούλου, δ.φ.
Επίτιμη Σύμβουλος Παιδαγωγικού Ινστιτούτου
- 11.15-11.30: **«Το ευριπίδειο δράμα στη σκηνή του Εθνικού Θεάτρου».**
Μεταξία Παπαποστόλου, δ.φ.
Καθηγήτρια Β/θμιας Εκπαίδευσης
- 11.30-11.45: **«Η παράδοση παρηγορία που αντλούμε από το θέαμα. Αναπαραστάσεις του ευριπιδικού κόσμου στο έργο του Μιχάλη Κακογιάννη».**
Στέλλα Βατούγιου
Καθηγήτρια Β/θμιας Εκπαίδευσης
- 11.45-12.00: **«Η κινηματογραφική μεταφορά της Ηλέκτρας του Ευριπίδη από τον Μιχάλη Κακογιάννη».**
Έλσα Μυρογιάννη
Επίτιμη Σχολική Σύμβουλος Β/θμιας Εκπαίδευσης
Κύνθια Αρβανιτίδη
Φιλολόγος
- 12.00-12.15: **«Πώς συνδιαλέγεται η Ελένη του Ευριπίδη με την Ελένη του Σεφέρη;»**
Γεωργία Κούμα, Mrs
Επιθεωρήτρια φιλολογικών μαθημάτων Κύπρου
- 12.15-12.45: Συζήτηση
- 13.15-14.00: **Επίσκεψη στο Αρχείο Νικηφόρου Βρεττάκου.**
Παρουσίαση: Ελένη Τζινιέρη-Τζανετάκου
Διευθύντρια Δημόσιας Κεντρικής Βιβλιοθήκης Σπάρτης.

Ένατη Συνεδρία

Πρόεδρος: Αναστασία Αβραμίδου, Mrs
Καθηγήτρια Β/θμιας Εκπαίδευσης.

- 17.00-17.15: **«Η Ελένη του Ευριπίδη στη νεοελληνική ποίηση: τα ομώνυμα ποιήματα του Σεφέρη και του Ρίτσου».**
Χαράλαμπος Παπαδόπουλος
Καθηγητής Β/θμιας Εκπαίδευσης

17.15-17.30: «**Ευριπίδης και Παύλος Παλαιολόγος: οι δρόμοι τους ασύμπτωτοι ή διασταυρούμενοι;**»

Παναγιώτης Ξηντάρας, δ.φ.

Επίτιμος Σχολικός Σύμβουλος Β/θμιας Εκπαίδευσης

17.30-17.45: «**Νεωτερικές παρωδιακές αξιοποιήσεις ευριπίδειων τραγωδιών: Μήδεια του Μέντη Μποστάντζογλου και Ελένη του Δημήτρη Μανθόπουλου.**»

Δημήτρης Κόκορης

Επίκουρος Καθηγητής ΑΠΘ

17.45-18.00: «**Οι Ατρείδες του Ευριπίδη και η επιβίωσή τους στο νεοελληνικό θέατρο.**»

Ευσεβία Χασάπη - Χριστοδούλου, δ.φ.

Σχολική Σύμβουλος Β/θμιας Εκπαίδευσης

18.00-18.15: «**Από την Άλκηστη του Ευριπίδη στην Άλκηστη του Γκλουκ.**»

Αγγελική Αργειτάκου

Διευθύντρια Μουσικού Σχολείου Σπάρτης

18.15-18.40: Συζήτηση.

18.40-19.00: Διάλειμμα.

Δέκατη Συνεδρία

Πρόεδρος: Δημήτριος Κατσαφάνας

Φιλολόγος-Συγγραφέας.

19.00-19.15: «**Μήδεια: αλλοδαπή και αταίριαστη. Η πρόσληψη της τραγωδίας στους νεότερους δραματουργούς.**»

Χαρά Νικολακοπούλου

Καθηγήτρια Β/θμια Εκπαίδευσης

19.15-19.30: «**Ομηρική παράδοση και ανανέωση στον Κύκλωπα του Ευριπίδη.**»

Ιωσήφ Χατζηιωακειμίδης, Μ.Δ.Ε.

Καθηγητής Β/θμιας Εκπαίδευσης

19.30-19.45: «Αναζητώντας παραλληλίες μεταξύ Ευριπίδη και Κ.Π. Καβάφη».

Ιωάννης Κονδυλόπουλος
Καθηγητής Β/θμιας Εκπαίδευσης

19.45-20.00: «Η Έλένη του Ευριπίδη, έργο κατάλληλο για να εμβαπτισθεί ο μαθητής στη μαγεία της τραγωδίας».

Αναστάσιος Δασταυρίδης
Φιλολόγος

20.00-20.30: Συζήτηση.

20.30-20.45: **Συνοψιση των εργασιών του Συνεδρίου.**

Μανώλης Στεργιούλης
Σχολικός Σύμβουλος Β/θμιας Εκπαίδευσης

Για το Δ.Σ. της Π.Ε.Φ.

Ο Πρόεδρος
Αναστάσιος Στέφος

Η Γενική Γραμματέας
Γεωργία Χαριτίδου

Η Επιστημονική Επιτροπή

Αριάδνη Γκάρτζιου-Τάττη
Φάνης Κακριδής
Βασίλειος Κωνσταντινόπουλος
Μιχάλης Μερακλής
Αγγελική Στασινοπούλου – Σκιαδά
Αντώνης Σακελλαρίου
Μενέλαος Χριστόπουλος

Η Οργανωτική Επιτροπή

Μανώλης Στεργιούλης
Αναστασία Αβραμίδου
Τασούλα Καραγεωργίου
Αντώνης Μαστραπάς
Χαράλαμπος Παπαδόπουλος
Γιάννης Σπυράλατος
Σπύρος Τουλιάτος

Εγγραφή- Φάκελος: 10 ευρώ

Το Συνέδριο πραγματοποιείται με εγκριτική απόφαση του ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ (Αριθμ. πρωτ. 124721/Γ2/ 09-09-2013).

Με τη συνεργασία της Περιφερειακής Ενότητας Λακωνίας, του Δήμου Σπάρτης και του Συνδέσμου Φιλολόγων Λακωνίας.